

REDACTIUNEA.
 Administrațiunea și Tipografa.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscrisurile nu se retrimit.
 INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNEA în Brașov și la următoarele Birouri anuale:
 În Viena: M. Dukas Nachf., Max. Augenthaler & Emerich Leoner, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppelke Nachf., Anton Oppelke.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bornat, In Hamburg: Marolli & Liebmann.
 PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă germană pe o coloană 5 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. — Publicații mai dese după tarife și învoială.
 RECLAME pe pagină a 8 a o seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXXIII.

„GAZETA” iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-ii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 95.

Brașov, Sâmbătă 29 Aprilie (12 Mai).

1900.

Reichsrath-ul și Cehii.

Cu totă încercătura parlamentară, este caracteristic pentru mersul lucrurilor în ședințele de până acuma ale camerei din Viena, că Cehii, deși au rămas de fapt izolați, predomină de-ocamdată prin obstrucțiunea lor situația în parlament. Mai întâiu de toate este a-se ramarca, că nu numai stânga germană, der și partidele din dreapta sunt în contra obstrucțiunii, ce o fac Cehii. Așa de exemplu partida catolică populară a luat o rezoluțiune, prin care condamnă obstrucțiunea, ăr Polonii și Slovenii la rëndul lor s'au pronunțat asemenea contra ei.

Interesant este, că creștinii-sociali, partida antisemită a lui Lueger, care a luat angajamente față cu micii industriași, ca să stăruie să fiă primită de cameră legea industrială, au adresat Cehilor tineri rugărea să elimineze din obstrucțiunea lor această lege, promițându-le în schimb, că vor sista în viitor toate atacurile în contra Cehilor tineri.

Cehii tineri au primit propunerea creștinilor-sociali și astfel se dice, că în săptămâna viitoare, în timpul pauzei cât vor dura desbaterile delegațiunilor, se va ține anume o ședință pentru a termina desbaterea asupra amintitei legi.

Pentru moment lucrul stă așa, că partidele din dreapta și din stânga se ved necesitate de a-se ocupa cu cestiunea, în ce mod s'ar pute delătura său combatare cu succes obstrucțiunea Cehilor, cari, după cum s'a dovedit deja, în cele trei ședințe de până acum ale camerei, sunt în stare, ca ei singuri să împiedece mersul lucrărilor parlamentare. Conducătorii partidelor din stânga germană au decis în conferența lor, ca de-ocamdată să nu ia nici o inițiativă pentru combaterea obstrucțiunii. Ei declară, că acesta e tréba acelor partide, cari au stat și stau încă în legătură politică cu Cehii.

Cu toate acestea s'au ținut în privința acesta consfătuirii așa di-se neobligătoare între conducătorii stângei și aceia ai dreptei. Aceste purparleurii se vor continua. S'a căutat o modalitate, prin care să se potă indemnă cum-va Cehii a părăsi obstrucțiunea, de altă parte însă s'a sulevat chiar de cătră unii conducători ai partidelor din dreapta ideea, de a schimba regulamentul camerei.

Mare este deosebirea de păreri și cu privire la legea limbilor, în care se razimă ultimele speranțe în posibilitatea aplanării, fiă și numai trecătoare a conflictelor. Germanii urgiteză desbaterile proiectului de lege prezentat de Koerber, alții vor să trecă de-ocamdată mai întâiu prin sîta desă a esaminării mature a comisiunii, ce va fi a-se alege; alții érași nus mulțumiți cu proiectul de lege și cer modificarea lui. În fine Cehii îl resping din capul locului, declarând că „Reichsrath“-ul e incompetent chiar pentru a desbate și a vota acea lege.

Intr'aceia ministru-președinte

raporteză regulat monarchului asupra situațiunii parlamentare, despre care astăzi încă nimeni nu scie, ce întorsătură va mai lua până în cele din urmă. E de remarcat de-ocamdată, că Cehii cu totă furia opoziției lor vehemente, totuși iau unele precauțiuni.

Așa de pildă ei s'au decis a nu obstrua alegerea deputațiunii pentru cvotă, care s'a și făcut în totă liniștea alaltăeri séra. Au declarat însă, că printr'asta nu voesc să creeze nici un prejudiciu atitudinii lor obstrucționiste.

Din Caraș-Severin.

Lugoș, 9 Mai n. 1900.

Onorată Redacțiune!

Astăzi s'a discutat în congregațiunea de primăvară a comitatului Caraș-Severin propunerea făcută de d-l advocat Coriolan Brediceanu în interesul restabilirii libertății de acțiune a partidului național român. Ea este de următorul cuprins:

Constituțiune de stat lipsită de dreptul libertății de întrunire nu e constituțiune. Dreptul libertății de întrunire al cetățenilor e recunoscut și în legile fundamentale ale patriei noastre.

Cu toate acestea guvernul din anul 1894, nesocotind acest postulat elementar al constituționalismului, pe calea ordinațiunii a sgrumat libertatea de întrunire și în special a lipsit poporul român și unica partidă politică a aceluia de dreptul de a-se întruni și a funcționa pe baza organismului său propriu. Căci prin amintitele ordinațiuni partidul național român și comitetul aceluia s'au desființat, ér convocarea alegătorilor, său a delegaților de partidul național român, s'a delegat de transgresiune oprită sub pedepsa normată în acele ordinațiuni.

Deore-ce dreptul libertății de întrunire e nedespărțit de libertatea cugetării, formarea părerii, formarea pricipielor și a convingerilor, ér fără de aceste libertăți onstituțiunea unei țări e trup fără suflet său vorbă golă; mai departe cassarea acestor libertăți numai pentru poporul român e egală cu sdrobirea egalității cetățenilor e naționalităților, drept aceea susținerea numitelor ordinațiuni nu e compatibilă nici cu dreptul, nici cu dreptatea, nici cu legea.

Guvernul dela anul 1894 s'a dus, ducă-se după el și călcarea dreptății, dreptului și a legii.

Guvernul actual cu mare emfasă a proclamat domnia dreptului, dreptății și a legii. Mă țin deci îndreptățit de-a reclama revocarea numitelor ordinațiuni. Drept aceea din adevărată iubire de libertate și constituțiune propun:

Inaltul Gov. prin o adresă să fiă rugat de cătră un congreagațiune a revoca amintitele ordinațiuni, restabilind prin aceia respectarea principiiilor din legile fundamentale ale constituțiunii noastre, reinviând egalitatea cetățenilor și naționalităților în patriă, redându-le libertatea dreptului de întrunire și prin aceia libertatea cugetării, libertatea pricipielor și a convingerii.

Lugoș, 5 Mai 1900.

Coriolan Brediceanu,

advocat, membru al congregațiunii și membru al partidului național român.

S'a incins e luptă bărbătească și românească înălțătoare între sprijinitorii acestei propunerii: Coriolan Brediceanu, Dr. George Dobrin, Dr. Stefan Petrovici, Virgil Thomici și Dr. Isidor Pop, de-o parte, și între Suttagh, prin rostul căruia s'au interpretat vederile partidului guvernamental de altă parte.

Invingerea morală pe partea Românilor; propunerea s'a respins cu cunoscuta și absurda interpretare banffystă a §-lui 1, din legea despre egala îndreptățire a naționalităților.

Raport detaiat urmeză mâne, după încheierea ședinței.

Delegațiunile austro-ungare se vor întruni mâne, 12 Mai, în Budapesta. Delegațiunea ungară ține ați ședință prealabilă pentru a-si fixa punctul său de vedere față cu delegațiunea austriacă.

Autonomia catolică. Comisiunea de 27 a congresului pentru autonomia catolică, s'a întrunit ér în Budapesta. Ea s'a ocupat cu memoriul episcopatului și cu singuraticile amănunte din rescriptul guvernului.

Ambasadorul rusesc la Golu-chowski. Conte Kapnist, ambasadorul rusesc în Viena, a făcut Marți o vizită ministrului comun de externe, contelui Golu-chowski, cu care a conferit timp mai îndelungat.

Consecențele întrevederii din Berlin. Din Viena li-se anunță foilor maghiare, că cu prilejul festivităților din Berlin s'a vorbit de repeți-te-ori despre raporturile din Balcani, mai ales cu considerarea la aceea, că Statele Unite vor întreprupe legăturile diplomatice cu Porta otomană. Se susține, că cu tot status quo din Balcani, s'au întâmplat în Berlin unele stipulațiuni, la cari se pretinde, că și-a dat și Rusia învoirea. Se mai afirmă, că Țarul Rusiei va avé o întâlnire cu împératul Wilhelm în proximal viitor și că atunci se vor încheia definitiv stipulațiunile referitoare la Balcani, stipulațiuni, despre cari are cunos cință și Italia, căreia încă i-s'a rezervat un rol activ.

Sinodul eparchial aradan.

Arad, 10 Mai n. 1900.

Prin rapórtele senatelor bisericesei dela consistorele din Arad și Oradea-mare, s'a arătat Sinodului, că în anul trecut s'a înmulțit numărul părechilor, cari după contragerea căsătoriei civile nu au cerut binecuvântarea bisericiei. Mai departe s'a arătat, că se lăteșce pe teritoriul ambelor consistorii secta nazarenilor. Față de acest raport sinodal a avisat ambele consistorii, ca să continue cu esecutarea dispozițiunilor luate prin concluse anteriore.

În raportul senatului de școle dela Oradea-mare s'a arătat, că este mare lipsă de învățători cualificați pe teritoriul acelu consistoriu, și Sinodul a luat conclusul, ca în alumneu să se primescă gratuit elevi din comunele mai sêrace, ca astfel să se satisfacă și acestei lipse.

În raportul senatului școlar dela Arad s'a arătat, că consistoriul n'a putut satis-

face conolusului luat anul trecut de-a se visita școlele elementare din diecesă prin comisarii esmiși din sinul său. Sinodul a avisat consistoriul a satisface acestei îndatoriri. Tot-de-odată a arătat consistoriul din Arad, că în urma unui conolus luat în anul trecut de-a interveni la guvern spre a-i cere ajutorul la încassarea speselor cultului dela comunele bisericesei, pentru încassarea salarelor învățătoresoi, dér cererii nu i-s'a dat loc; — ér sinodul a avisat consistoriul a continua cu pașii de lipsă în această direcțiune.

Raportând comisiunea episcopescă asupra stării fondurilor și fundațiunilor diecesane, și arătând între altele, că fondul clerical bisericesc în anul 1899 a avut venite 32,000, ér spese 36,000, — Sinodul a restituit comisiunii această poziție cu însărcinarea, ca să arate în raport detaliat de unde vine, ca acest fond să se speșce mai mult, decât venit a avut, deore-ce fondul acesta după menițiunea lui e nealienabil, și din venitul lui 40% sunt a-se capitalisa în fiă-care an. În o ședință următoare comisiunea apoi a raportat, că căutând starea lucrului a aflat, că aici subverséză o greșelă de comptabilitate (sic!) și cu acesta sinodul a trecut la ordinea zilei.

Raportând comisiunea episcopescă mai departe, că superioritatea mănăstirii Hodoș-Bodrog presentând socotelile anului 1899 — consistoriul nu a aprobat acele socoteli, din motivul, că nu ar fi fost alăturate la ele inventarul mănăstirii, mai departe din motivul, că administrațiunea mănăstirescă ar fi acordând împrumuturi la privați, și că ar fi acordat competențe la externi, și că forma socotelii nu ar coréspunde cu formularul socotelii dela parohii — archimandritul A. Hamsea luând cuvântul arată, că în raportul consistoriului sunt unele greșeli, deore-ce inventarul averii mănăstiresoi s'a înaintat, imediat după presentarea socotelilor, mai departe, că socotelile s'au substernut după prescisele regulilor mănăstiresci și după usul de mai înainte nemodificat prin nici un fel de dispozițiune consistorială anterioră. De-ăsemena a arătat, că în decursul an. 1899 nu s'au acordat împrumuturi la privați, ér cele acordate în anii anteriori sunt toate aprobate din partea Ven. Consistoriului și, în fine, că nu s'a liquidat niménui nici un fel de competență.

Maghiarii, Austria și naționalitățile.

Nu începe indoială, că pe Maghiarii îi supără și neliniștesc în grad mare luptele și neînțelegerile naționale din Austria. De câte-ori o crisă seriósă, ministerială său parlamentară, s'a declarat peste Laitha, ei tot-déna au fost cuprinși de nervositate.

Acum, că în Austria situația a început să devină estraordinar de critică în urma obstrucțiunii Cehilor, care amenință și pact, și cvotă, și tot ce privesce legăturile cu Ungaria, foile maghiare sunt puse érași în fața întrebării: ce se va întâmpla dincolo și ce urmări incalculabile pot să aibă luptele de naționalitate din imperiul austriac? Iși dau ele, nu-i vorba, silința, de a-si ascunde temerile, ce le frământă, dér nu pot totuși să le învelé așa de bine în mantaua pretinsei nepăsări, încât să nu apară cu atât mai elocvente.

O încercare de felul acesta face guvernamentalul „Budapesti Hirlap“ dela 10

Mai într'un lung articol, în care apreciând situația actuală austriacă, pune întrebarea: Ce urmază de aici pentru noi Maghiarii? Și ăta ce-și răspunde însuși:

Mai întâiu dice, că Maghiarii se nu-și mai bată capul cu politica Austriei, ci se se ocupe pe sup vîrtos cu politica lor. Dér un lucru îi supără mult pe cei dela „Bud. Hirlap“. Este, că după toate câte se petrec pe la Laitha, opinia publică din Germania începe a-și întoroe față nu numai de către Austria, dér și de către Maghiarii.

Înțelepții dela foia guvernamentală dau totuși un sfat conaționalilor lor: se aibă adevărat interes față de legăturile comerciale cu Austriacii, încolo se-i lase în seirea Domnului. Coloman Szell, dic ei, a scirea Austriei. Este, că după toate câte se petrec pe la Laitha, opinia publică din Germania începe a-și întoroe față nu numai de către Austria, dér și de către Maghiarii.

Condiția principală a unei politici de felul acesta ar fi — continuă „B. H.“ — ca înainte de a se emancipa, se-și libereze mai întâiu Maghiarii politica lor proprie din vogașele strimte de ațd, de frașele gôle și de așa cumitul *streberism*. „Să dăm la o parte *tote cestiuile de naționalitate* și de drept public, se le transpunem din viața publică în cancelariile ministeriale și în administrația, se nu mai discutăm asupra lor și se le lăsăm pe alte vremuri“.

Sfatură foiei din cestiuie ar fi bun pentru Maghiarii, nu-i vorbă; dér foarte greu de urmat toamă la ei, cari tremură ca varga și se bocesc amar, când vîntul federalist sufă din Austria spre Ungaria, séu când e amenințat dualismul cu prăbușire.

Înțelegem și aceea, că Ungurilor li-ar mai plăce să se fiă emisa o parte *cestiuile de naționalitate* în seiera de dincôe a monarhiei, căci de *naționalități* ei nu vor se audă. Pe oătă vreme însă ele există și nu pot fi înghițite de monstrul, ce se ohemă *maghiarisare*, orî cât ar înfunda prin ministerii cauza lor și orî cât ar voi s'o întunece și sugruma, tot nu vor reuși. Rezolvarea cestiuiei naționalităților va trebui se urmeze fatal în țările corônei ungare, și cu cât Ungurii se vor opune mai mult unei drepte și echitabile rezolvări, cu atât mai rău pentru ei.

Obstrucțiunea Cehilor.

În ședința dealaltăeri a „Reichsrath“-ului s'a continuat *obstrucțiunea Cehilor*. Nicol în ședința acésta nu s'a putut debata nimic. Înainte de amiașdii membrii din majoritate au discutat asupra modalităților, cari s'ar avut deputatul *Kathrein*. Majoritatea deputaților a prezentat două propuneri: una tinde a se face *Cehilor concesiuni*, în urma cărora ei se renunțe la obstrucțiune; a doua propunere tinde spre *modificarea regulamentului camerei*, așa ca pe

viitor se fiă imposibilă obstrucțiunea tehnică. *Kathrein* a fost de părere, că nu se pôte primi, decât o învoială, la care se adereze și stanga.

Deschidendu-se ședința cătră 12 ore, era pusă la ordinea zilei alegerea deputațiunei pentru *cvotă*. Cehii însă au început imediat obstrucțiunea, din care cauză președintele a propus, ca să la 7 ore se se țină încă o ședință pentru alegerea deputațiunei *cvotei*. În urma intervențiunei mai multor bărbați din majoritate, Cehii au declarat, că nu vor obstrua alegerea.

Au urmat apoi discușiunile. Deputatul ceh *Herold* protestă în contra ofenselor, ce li-s'au adus Cehii în ședința preceđtă. Cehii, dic el, au fost amenințați, dér ei nu se tem de amenințări și nu vor cere scut în contra atacurilor de pe stradă. Prin larmă și sgomot nu se va folosi decât Cehilor. — Urma se vorbescă *Stransky*; abia însă i-s'a rostit numele și între Germanii-naționali și creștinii-sociali isbucni un sgomot mare. *Stransky* abia cu mare greutate putu se ajungă la cuvînt: „Voiu vorbi“ dic el „până când imi place. Notați-vă, că eu nu mă tem de obrăznicia D-Vôstră.“ — *Pacak* (cătră Germanii): Să se fiă rușine — *Brzard*: Aduceți o cămașă de forță și dușuri reci — *Kaiser* spune, că Cehii au vătămât bunăcuviința parlamentară și protesteză în contra evacuării galeriilor în ședința trecută — *Iro*: Noi n'avem ministru, care se primescă 10,000 fl. pentru obstrucțiune, ca Kaizl; aceasta o căpătat 10,000 fl. anual, a făcut obstrucțiunea și totuși la curte e privit ca făcău frumos.

Apostrofările reciproce au mai durat oătă vreme, apoi s'a început cetirea comunicărilor. Între hărțile întrate era și propunerea de urgență a lui *Kathrein* privitoare la alegerea unei comisii de 24, care se înainteze proiecte asupra modificării regulamentului camerei. Comisiunea ar fi datore se raporteze camerei în restimp de două săptămâni.

Ședința s'închis și sera la 7 ore s'a ținut altă ședință, în care s'a făcut alegerea comisiei pentru *cvotă*.

Clubul Cehilor tineri a hotărît unanim se imputernicească pe membrii comisiei parlamentare a lua parte eventual la ședința comisiei parlamentare a dreptei. S'a ales mai departe o *comisiune de obstrucțiune*. A decis apoi, ca vice-președinții *Pacak* și *Stransky* se nu primescă mandat în subcomisiunea bugetară a delegațiunei. Tot-odată a decis, se adreseze un memoriu oluburilor din dreapta, în care se arate, că nu pot primi proiectul de lege al limbilor prezentat de guvern și se *motiveze obstrucțiunea Cehilor*.

Partida populară germană s'a ocupat alaltăeri cu proiectul de lege al limbilor și

a declarat, că în forma lui actuală, nu pôte se primescă proiectul. Partida a însărcinat pe președintele ei, se comunice acésta în ședința președinților de partide.

SCIRILE ZILEI.

— 28 Aprilie v.

Alegeri comunale de întregire. Candidații cercului al treilea electoral (*Scheiu*) pentru alegerea de mâne sunt următorii: *Membrii ordinari*: 1) Octavian Sorescu, avocat. 2) Dr. Vasilie Saftu, preot. 3) Iosif Maxim, profesor. 4) George Navrea, măcelar. 5) Ioan Lengeru, avocat. 6) Dr. G. Baiulescu, medic. *Suplenți*: 1) Ioan Priscu, diacon. 2) Dumitru Lupau, profesor. 3) Nicolae Navrea, măcelar. 4) Emanoil Bobancu, croitor. — Alegerea se va face în sala de gimnastică a gimnasiului român, se începe la 9 ore a. m. și se încheie la 4 ore d. a. Avis alegătorilor noștri din Sibiu.

Furtună și esundări. Din Oradea-mare se telegrafază, că în urma ploilor mari riul Crișul-repede a crescut foarte tare. Pe la Oradea-mare riul s'a umflat mai tare și amenință cu distrugerea podului dela Eled. Pe la Mărgita apa Crișului a eșit din alvia sa. Dăcă apa va mai creșce, este temut că vor fi mari esundări. — În ținutul comunei Bratca, după o căldură nădușitoare, a urmat o rupere de nor, care apoi s'a sfărșit cu o furtună grozavă împreună cu grindină de mărimea ouălor de porumb, stricând mult sămănăturilor și pomilor.

Serbarea italo-română din Iași. Vineri, 28 Mai v. c. se va da la Iași marile festival italo-român organizat de către comitetul național studențesc. S'era va fi o mare reprezentație de gală la Teatrul Național, la care vor da concursul principalii artiști din Iași și Bucuresci; pentru acésta vor veni din Bucuresci d-na Aristița Romanescu, d-ra Camelia Mihăilescu și celebrul bariton Giovachini. S'au lansat peste 500 de invitațiuni cătră presă și notabilitățile italiene și române din țară; se așteptă pentru acésta și sosirea d-lui V. A. Urechia la Iași. Studenții vor purta la butonieră o cocardă cu colorile italiană și română și vor ține buna ordine în tot timpul serbării. La sosirea delegațiunii, li-se va face o căldurosă primire. Multă lume și-a dat întâlnire la acest mare festival.

Sântul Sinod al santei Biserici autocefale ortodoxe române este convocat pe ziua de 1 Mai a. c., în sesiune ordinară de primăvară, conform art. 13 din legea pentru alegerea metropoliților și episcopilor eparhioți, cum și a conștruirii S-tului Sinod al Santei Biserici Autocefale ortodoxe române.

Nou sat românesc. La 1 Mai se va inaugura, grație activității d-lui prefect

I. Nenișescu, un nou sat românesc în fața Tulcei. Acest sat va cuprinde 98 familii din Moldova. Satul va purta numele „Regele Carol I“.

Cununia. Aflăm, că domnul *Nicolae Bărbuceanu*, funcționar de bancă în Bucureșci, fiul d-lui Nic. Bărbuceanu, concetățenul nostru, și d-ra *Dorica Economu* din Craiova, se vor cunună Dumineca viitoare, 30 Aprilie v., în biserica Madona-Dudu din Craiova. — Sincerile noastre felicitări!

Vesuvul. Din *Neapole* se anunță: Erupțiunea *Vesuvului* devine tot mai primejdiosă. O parte a drumului ferat funicular s'a nimicit. Patru pasageri englesi, cari priveau de aproape erupțiunea, au fost răpiți de curentul de lavă. Poporațiunea din comunele dela pōla muntelui este înspăimântată și face rugăciuni pentru abateri periculului — O telegramă din *Portici* anunță, că erupțiunea *Vesuvului* s'a reînoui în proporții înspăimântătoare. Deasupra *Vesuvului* se pôte vedé o delă uriașă de flacări. Cutremurarea pământului e puternică.

Dela Expositia din Paris. „*Neue Freue Presse*“ primescé din Paris următoarele cu data de 7 Mai st. n.: În parterul marelui palat al artelor, unde sunt espuse operele sculptate, s'a întemplat Duminecă un cas regretabil. Statua colosală a Republicei, făcută din marmoră, domnia intrarea spațiului mare destinat sculpturii. Acésta statuă s'a răsturnat de pe socla și în căderea ei s'a isbit de-o statuă mai mică, ce reprezenta Sfădrea Icar. Améndouă valore de 40,000—50,000 de franci. Se dice, că pricina incidentului ar fi, că terenul n'a fost destul de bine pilotat; afară de acésta, cantitatea mare de apă întrebuintată pentru udat în zilele din urmă așa de căldurose a înmuiat pământul astfel, că n'a putut susține povara mare a statuei, care ne mai putându-și ține echilibrul pe soclu, ce se înclinase într'o parte, s'a răsturnat. Dela ôrele în sera de par'că tōrnă cu gălăte. Serbarea de nôpte proiectată în interiorul expositiei n'a reușit după cum se spera, din cauza ploii. În acest moment (Luni dimineța) ploia continuă, pricinuind — se crede — în expositia multe pagube. În tot cazul, clădirile expositiei au fost supse la o probă de apă.

Un proces sensational. În 9 Mai s'a pertractat înaintea tribunalului din Cechchemet, cu ușile închise, un proces de sensație. Șapte femei au fost acuzate pentru abortare. La pertractare fă-care și-a mărturisit crima, căutând a-se luma parte cu miseria, parte cu rușinea de luma. Capul reuțăților a fost femeia *Terka Gyulai*, care se folosia în meștesugul ei de anumite fluide, pe cari le da se le bea femeile însărcinate, primind în schimb remunerații însemnate. Ea a fost osândită la 5 ani

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Naționalism.*)

Între manifestările cele mai demne, mai nobile și mai sublime ale sufletului omeneș, în primul loc stă acea simpatia naturală, care legă într'o unitate organică pe toți indivizii, cari au conștiința unei origini comune, vorbesc aceeași limbă practică, aceleași obicei și credințe, — în fine, cari au în comun toate elementele și fișice și psihice, constitutive ale uneia și aceleiași națiuni. Acésta simpatia e ceea-ce se numeșce sentimentul național.

Sentimentul național se nasce în om din anumite cauze psihice și este o urmare a unei îndelungate evoluții a sufletului omeneș; de aceea el nicî nu îmbracă o formă precisă, decât în inima omului, care și-a înzestrat spiritul cu al țărănului nostru,

*) Reproducem din „Apărarea Națională“ partea primă din acest articol de foileton, în care se pune față în față naționalismul cu cosmopolitismul. — Red.

nefăcând deosebire între ortodox și român, simpatizează cu cei de adevărată cultură și educație națională. Dér sub o formă vagă, nehotărîtă, confundat cu sentimentul religios, el există chiar la omul incult. Cine nu știe, că-i de-o pildă, de aceeași credință séu „de o lege“, cum dice el, și fuge de liftele străine? Și pôte tocmai acestui fenomen sufletesc al țărănului român datorim salvarea naționalității noastre atăt de cumplit amenințată de inecul nesfirșitelor potopuri de barbari, ce au năvălit în țările noastre în vremurile trecute.

Dăcă sentimentul național nu este o nășocire, o vorbă deșartă, o simplă tiradă patriotică, ci o manifestație spontană a sufletului nostru, atunci se vedem, cari sunt elementele psihice, care-i dau nascere.

Îmbirea cătră națiunea noastră se nasce în noi mai întâiu din iubirea, ce avem cătră locul unde ne-am născut, unde trăesc părinții noștri și toți acei, pe cari îi șcim, că sunt de o națiune cu noi. Da, ne place pământul patriei noastre mai mult, decât orice altul din întréga lume! Sunt în sufletul nostru atâtea suvenirii legate de pământul țării noastre, atăt suntem de deprinși cu locurile și lucrurile din ea, încât atunci, când se întemplă se fim nevoiți a ne părăsi țera, cu greu putem suporta durerea despărțirii.

Cât de adeno și cât de sincer exprimă acésta durere marii noștri poeți naționali!

„Dulce țera, și frumoșă,
„O Moldovă draga mea!
„Cine plecă și te lasă
„E pătuns de jale grea“.

Așa dice nemuritorul V. Alexandri în „*Adio Moldovei*“.

De aici nostalgia, ce ne cuprinde, când suntem prin străini, — nostalgia așa de natural exprimată de poetul Crețeanu:

„La străini am stat la masă
„Și cu ei am ospetat,
„Dér gândind la mine acasă
„Lacrimi rîuri am versat“.

De aici dorința aceluora, cari murind departe de patrie lasă o limbă de mörte, ca măcar osēmintele lor se se îngrôpe în pământul strămoșesc.

Și e natural, că dăcă iubim locul, se iubim și pe cei, cu cari trăim împreună și vorbim aceeași limbă. Si dăcă nu simțim, pare-se, acésta iubire, când suntem departe de țera ea se simte numai decăt. În străinătate, când întâlnim un Român, ni-se pare, că întâlnim un frate, ér când aușim limba română, par'că aușim limba mamei, pare, că ne simțim acasă.

Al doilea element al sentimentului național este *recunoștința și pietatea, ce datorăm părinților și străbunilor noștri*. În adevăr, toți românii actuali, cari compun națiunea noastră română, sunt ramuri și vâștari ai marelui arbor național, ale ôrui rădăcini sunt străbunii, cari dorm de vécure în pământul unde au locuit, pe care l'au apărat cu viața lor și ni-l'au lăsat nouă moștenire materială împreună cu sufletul lor, — moștenire morală.

Dér am fi nevrednici a ne mai numi urmașii lor, a le mai purta numele lor, a le mai vorbi limba lor, dăcă n'am iubi cu sfințenia aceea ce ei ni-au lăsat, gata fiind a ne jertfi cu curagiu și viața pentru apărarea patriei și a nămului nostru!

temniță, dintre celelalte acuzate două au fost osândite la câte un an și jumătate, una la un an, ér celelalte au fost achitate. Atât acuzatele, cât și procurorul au înaintat recurs, acesta din urmă cerând înăsprirea pedepsei.

6) Succes vindecător durabil. Durerile de reumatism, crucea spinării și alte părți ale corpului se vindecă cu efect sigur folosindu-se *spiritul și sarea A. Moll*. Prețul unei sticle 1 Cor. 80 fl. Se trimite dîlnic cu rambursă postală de farmacistul și liferantul curții c. s. r. A. Moll Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie se se cêră Spiritul A. Moll, provădat cu marca de contravenția și subscriere.

„O mână spală pe alta“. Ni-se comunică, oă articolul din numărul de Dumineoa trecută al fôiei noastre, publicat sub acest titlu, a produs mult sânge rêu la cei din consorțiu de frățietate Goldiș-Mangra, deși prin el n'am constatat decât curatul adevăr cu privire la debuturile lor.

Ni-se atrage atenținea tot-odată asupra faptului, că fôia din Arad, care s'a tocmnit la acest consorțiu și s'a desbrăcat în oetul cu încetul de tôte scrupulele naționale, ce le simula până ce mai avea orecare genă de opinia marelui public românesc, vechându-se în imposibilitate de-a resfrânge constatările din articolul nostru amintit, reeditază apucăturile mârșave și bérfelile de acum un an, vrënd să facă pe cetitorii ei să credă, că „baba dela Brașov“ nu din principiu și din convingere, ci numai din interes egoistic și-ar fi luat nespusa cutezare de a supune critice obiective atitudinea „imaculatului“, „puritanului“ și „naționalistului“ călugăr Mangra; reeditază acele ticăloșii pentru cari atunci am fost tras'o la răspundere și am fost somat'o din parte-ne, fără însă ca ea să fi avut măcar simțul elementar de bună-cuviință și de cinste de a lua act de replica noastră.

Publicul român, care a ajuns în fine a cunoșce aceste apucături, va înțelege, că „baba dela Brașov“, care ține la demnitate și la onôrea sa, nu pôte fi atinsă de balele veninoșe ale bérfitorilor consorțiului frățietății.

Delimitarea decenală a graniței.

În ziua de 12 Maiu vor pleca din București 8 ofițeri superiori din partea ministerului de război, însoțiți de d-nii Radu Rosetti și Papadopol-Calimach din partea ministerului de externe, pentru delimitarea decenală (din deșce în deșce ani) a graniței române-austro-ungare. La Predeal comisiunea română se va întruni cu comisiunea statului ungar și vor începe operațiile, împărțind granița în 2 zone. Prima Predeal-Orșova, cu reședința la Sibiu, ér a doua, Predeal-Sarul-Dornei, cu reședința la Kezdi Oșorhei. Comisiunea va lucra până la sfîrșitul lunei Octomvrie. Tôte semnalele actuale de lemn vor fi schimbate cu altele de fier, ér movilele de pământ vor fi schimbate prin altele de zidărie.

De acest nobil sentiment a fost însușfietă marea noastră generație de la 1848, de-au luerat atât de mult pentru binele și mărirsa nêmului românesc, încât noi, astăzi, în fața înfocatului lor patriotism și a jertfelor fără sêmân ce-au făcut, rămênem extaziați și, decă am fi mai depărtați, „ne am îndoi, vorba Poetului, decă așa omeni întru adevăr au stat“.

Al treilea element al sentimentului național este acea *solidaritate morală dintre individ și națiunea din care face parte*. Este un fapt necontestat că ne bucurăm în inima noastră de binele și fericirea națiunii și din contră, ne întristăm de nenorocirile ei. Această becurie și suferință în idee o simțim mai cu sêmă atunci când auzim pe străini vorbind despre noi. Cum ni-se umple inima și cât ne simțim de măguliți, când se vorbește de bine despre națiunea noastră! Simțim par'că am lua și noi parte la lauda ei: onôrea ce i se face ei, pare că ni-se face chiar și nouă. Dér érăși cât de rușinați, umiliți și abătuți ne simțim când auzim vorbindu-se de rêu. Insulta ce se aduce națiunii noastre o privim ca o insultă per-

sonală, și o revoltă sufletescă ne cuprinde întrêga noastră ființă.

Este așa dér, între noi și națiunea noastră o strînsă solidaritate morală; tot ce se face națiunii, ori în bine ori în rêu, își are ecou și în inima noastră. Și nu sunt de oât trădătorii de nêm, în a căror inimă nevibrând solidaritatea națională, puu interesul lor meschin mai pre sus de interesul nêmului și contribuiesc astfel la batjocura și peirea națiunii lor!

Sentimentul național fiind o forță morală puternică ce lęgă pe individ de totalitatea națiunii sale, independente de unitatea politică, a dat nascere principiului naționalismului, care e una din cele mai înalte concepții ale sec. XIX, numit, cu drept cuvânt *secolul naționalităților*.

Principiul naționalismului frământă astăzi tôte popórele Europei și pe multe chiar din celelalte continente. Și multe state din Europa datoresc existența lor acestui înalt principiu, ca de pildă, Germania, Italia, România. Ér acolo, unde considerațiunile de altă natură decă cea-

Asupra revizuirii hotarelor „Timpul“ dă următórele amênunte:

Lucrările pentru revizuirea și verificarea stălpilor dela hotarul despre Ungaria vor începe la 10 Maiu.

Hotarul dela Severin până în Bucovina a fost împărțit în 8 secțiuni, care vor avé câte o subcomisiune tehnică, ce va lucra în mod separat. Fie-care din aceste secțiuni sunt compuse din partea României: dintr'un ofițer al statului major, primarul localității și un ofițer ajutor. Din partea Ungariei: din inginerul comitatului respectiv, un inginer dela institutul regal trigonometric, un funcționar administrativ și eventual, un ofițer de gendarmeria pentru chestia drumurilor.

Aceste 8 secțiuni forméză 4 zone, care vor avé câte o subcomisiune de revizuire puse sub ordinele unui major. Ele vor începe lucrările lor la 1 Iulie.

Aceste subcomisiuni de reviziă sunt compuse din partea României: dintr'un ofițer superior al statului major asistat de suprefectul localității. Din partea Ungariei: din alișpanul comitatului respectiv, un al doilea funcționar administrativ, și un inginer dela institutul regal trigonometric.

Aceste subcomisiuni forméză o comisiune de revizuire în capul căreia se află d-l Radu Rosetti din partea guvernului nostru și d-l Valentin de Miko din partea Ungariei. Acești doi comisari regali vor avé reședința lor la Sibiu, însă se vor puté transporta pe ori-care punct al hotarului, séu într'un alt oraș óre-care.

Protocolul final alcătuit de comisari regali va fi supus la aprobarea ambelor guverne.

D-nii căpitani însărcinați cu revizuirea hotarului nostru despre Ungaria, au părăsit adî capitala, îndreptându-se fie-care spre secția lor respectivă.

D-nii maiori, cari vor avé sub ordinele lor două secțiuni séu mai bine șișis o comisiune de revizuire, vor pleca mâne.

Războiul din Africa sudică.

După scirile cele mai nouș Burii, au părăsit riul Zand și s'au retras cătră riul Vaal la granița Transvaalului. În cercurile militare din Londra se crede, că lord Roberts nu plănuesce a înainta prin Kroonstad, ci în direcția ostică prin Harrysmith, ca astfel să mêrgă pe la spatele Burilor, ce păzesc strimțorile dela granița Transvaal-Natal, și să dea ajutor lui Buller.

Planul Burilor pare a fi de a-și împărți trupele în două detașamente puternice, din cari unul, ca ariergardă, va apăra împrejurimile orașului Wynburg, pe când celalalt, mai puțin însemnat, s'ar menține pe coline, la nord de Ladybrand.

Burii au făcut să sară în aer un pod pe riul Vet, la nord de Brandfort, pe când Englesii întrau în acest oraș.

Manifestul cătră Americani al misiunii bure.

Cei trei membri din misiunea bură s'au imbarcat la Rotterdam pentru Ame-

rica. O mulțime enormă asista la plecare. Entuziasmul mulțimei era indescriptibil. Înainte de plecare Fischer, președintele misiunii, a adresat un discurs poporului. Dr. Leyds întovărășesce delegațiunea până la Boulonia unde „Moasdam“ — transatlanticul pe care sunt imbarcați — se opresce puțin. În momentul imbarcării pentru Statele-Unite, misiunea sud-africană a lansat un manifest, pe care îl dăm în resumat:

„O mulțime de lucruri éronate s'au spus în priviuța scopului nobilei noastre misiuni. Acuma, când suntem pe cale de a traversa Atlanticul, credem, că momentul de a vorbi a sosit. Plecăm în America pentru a cere guvernului și poporului Statelor-Unite intervenirea lor în vederea restabilirii păcii în Africa de sud. Până acuma apelul nostru s'a adresat numai Țerilor-de-jos, cu care suntem strîns legați, prin legături de sânge. Pe de altă parte, în Țerile de jos a fost adoptat principiul menținerii și restabilirii păcii dintre națiuni, prin ajutorul intervențiunilor, séu arbitrăgiului. Scopul, pe care-l urmărim, este de-a conviuge pe națiunile europene a aplica principiile enunțate la Conferența păcii.

Terminând visita noastră în Țerile-de-jos, unde am fost primiți cu o cordialitate familiară, ne-am gândit, că ar fi bine să ne îndreptăm spre poporul, care acum un veac, a trecut prin aceleași nenorociri, prin cari trecem noi acum. Mergem să cerem națiunii americane să ne ajute să oprim acest masacru crud și fără țintă al acelora, cari le sunt frați, căoi și cetățenii americani au căzut luptând pentru libertatea noastră. Mergem să spunem poporului american, că suntem dispuși să supunem oasul arbitrajului lor, atât suntem de convinși, că nu cerem nimic, ceea-ce o națiune imparțială și iubitoare de libertate să nu ne pótă acorda.

„Pressa engleză răspândesce fel de fel de sciri false, prin ajutorul cărora caută să ne instreineze de poporul american. Suntem gata să ne împotrivim acestor calumnii, făcând pe Statele-Unite judecător între noi și ei. În fie-care di apar interviuri, cari n'au esistat nici-odată, și cari ne atribue declarațiunii, pe cari nu le-am făcut nici-odată.

„Până acum am păstrat tăcerea, fiindcă acesta era necesar. Însă, în ajutorul plecării noastre în America, ne credem autorizați a trimite această declarațiune poporului american, distrugând minciunile și cerându-i să ne asculte cu bunăvoință, când îi vom espune în mod leal situațiunea noastră“.

În vederea apropiatei sosiri a misiunii bure la New-York, s'a înființat acolo o puternică Ligă, independentă de tôte partidele, și ai cărei membri vor cerceta pe tóți alegătorii, partizani ai candidaților Mac-Kinley, Bryan séu amiralul Dewey, și să capete dela ei făgăduiala, că nu vor vota pentru re alegerea lui Mac-Kinley ca președinte, decă el nu va interveni în fa-

națională au predominat, după vremuri, la încheierea Statului, cum bună-óră e în Austria, vedeți ce agitații oumplite, ceturburări, ce furtunî bântue între diferitele naționalități ce-l compun! Ideia națională mișcă aici popórele, ca vijelia valurile mării, și amenință la tot momentul a naufragia vasul statului.

Acesta ne face să credem, că singurul principiu și cel mai adevărat, care pôte aduce liniștea între state și hotări pacea lumii, nu pôte fi altul, decă al naționalismului. Totuși el este atacat și combătut cu înverșunare de *doctrina social-democrației, alias cosmopolitismul*. Doctrina acesta este astăzi susținută cu căldură și propagată în modul cel mai aprig de așa dișii scribi internaționali, cari abundă în țera noastră. Lucrul nu mă miră, pentru-că cei mai mulți din ei sunt produse ale acelu popor, care lipsit de patriă, își dice *ubi bene, ibi patria*. Dér mé dóre mult, când văd, că ea e susținută chiar de unii din ai noștri, cari se pretind cu idei înaintate și care în realitate sunt nice rătăciți, cari nu ounosc interesele nêmului lor. (Va urma).

vórea păcii și a independenței Transvaalului.

Consiliul comunal din Boston a hotărît să invite în acel oraș delegațiunea bură și a adoptat o moțiune, prin care se exprimă speranța în isbânda misiunii sale.

Numéroși membri ai congresului din Washington și multe notabilități s'au întrunit și au hotărît să facă misiunii bure o recepțiune identică cu cea, care s'a făcut lui Lafayette și lui Parnell. Se pregătesce o mare manifestațiă pentru sosirea misiunii.

Cunoscutul profesor italian Cesare Lombroso, într'un articol admirabil publicat în revista „*Nouva Antologia*“ dovedesce, căt de mult se înșală aceia, cari spun, că Burii ar fi o „rasă inferioară“. El compară pe Burii cu Virginiienii din 1700 și cu Florentinii din 1100, a căror rusticitate aparentă se va preface într'o civilizațiă desevirșită, când condiția lor agrară se va fi schimbat, ceea-ce nu va întârđia mult. Lombroso tăgăduiesce, că ar fi vr'o oligarhie în Transvaal, unde tóți cetățenii sunt alegători. Religia calvină e observată cu asprime de cătră Burii, nu cu fățărnicia, oi cu evlavie primitivă a unui popor patriarchal. Lombroso arată tot ceea-ce au făcut Burii pentru răspândirea instrucției la ei și încheie pređicând, că „ori-care ar fi sfîrșitul războiului actual, Burii vor trăi și vor sfîrși prin a birui rassa engleză, spre a alcătui Statele-Unite ale Africei de sud.

ULTIME SCIRI.

Viena, 10 Maiu. Conte Palffy, președintele marilor proprietari feudali, a prezentat în conferența șefilor de partide o propunere concretă cerând, ca tôte partidele să renunțe la prima cetire a proiectelor de limbă și să consimtă la alegerea unei comisiuni, care să deșbată proiectele. Cât timp va dura acesta să nu se deșbată asupra nici-unui proiect mai însemnat în cameră. Sub condiția acesta, drépta din parlament va influința indirectia, ca Cehii să se rețină dela obstrucțiune. Șefii cluburilor din stânga au discutat adî asupra propunerii și au decis, să comunice cavalerului Jaworski, președintele cluburilor dreptei, că resping propunerea contelui Palffy.

Londra, 10 Maiu. Roberts telegraféză, că a trecut peste riul Sand, de unde Burii se retrag.

Buxella, 10 Maiu. Consulii puterilor străine au încunosciințat adî pe Krüger, că marile puteri îl vor face responsabil pe el și pe cetățenii, pentru nimicirea minelor de aur.

DIVERSII.

O apă miraculoasă. Doctorul Charles Smith, medic american, a implinit di-lele acestea 124 ani. El a practicat 50 ani medicina la New-York, și afirmă, că a ajuns la așa bătrânețe în urma descoperirii unui isvor în 1869, în statul New-Jersey. Fiind analizată apa acelu isvor, a fost găsită asemenea cu faimósa „Pura“ persană, apa cu cele 7 virtuți, și despre care se dice, că aceia, cari o beau, ajung centenari. Doctorul Smith e vegetarian și nu bea nici-odată alcool. Are pasul hotărît, glasul puternic și posedă încă tôte facultățile sale.

Aventură pe câmpul de război. Un vițel urmărit multă vreme de bateria 82, fu omorît în fine de un obuz. Séra vițelul a fost mâncat cu multă poftă și bucuria, dér în timpul nopței sêrmanul a fost răsbunat de mamă-sa. În mijlocul tăcerii, se auđiră în apropierea lagărului pași și mugete. Sentinelele, nervóse, trag cu puștile la întemplantă, Burii răspund print'o pușcătură generală. Catării legați de rótele bateriei se sperie și răstórnă tunurile. Mai mulți soldați fură răniți. Scenă extraordinară de zăpăcăle. Și tôte acestea din cauza vacii, care venea să-și reclame vițelul! Aventura a avut loc la 22 Februarie lângă Paardeberg.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,**

se pot procura următoarele cărți :

Scrieri literare pentru popor.

Poveștile Peleşului, eminențele no-vele ale *Carmen Sylvei* (regina României), cunoscută în tota lumea literară. Costă 50 cr. (cu posta 55.)

Legende sau Basmele Românilor adunate din surse populare de neuitatul *P. Ispirescu*. Aceasta e una din cele mai prețioase colecțiuni de povești, ce le avem în li-teratura noastră și n'ar trebui să lipsescă din nici o bibliotecă română, cu atât mai pu-țin din bibliotecile populare, fiind în felul său o scriere de model. E o carte mare de 400 pag. Prețul 1 fl. 70 cr. (cu posta 1 fl. 80.)

Dilele lui Mesia (Ben Hur) de re-numitul scriitor *Lewis Wallace*. Tomul I con-ține 532 pag. și costă numai 75 cr., 2er tom II are 508 pag. și costă 70 cr. Întregul op fi. 1.45 (cu posta fl. 1.60.) În asemănare cu mări-mea, prețul e foarte moderat. Cetitorii vor găsi în el o lectură distractivă și mo-ralisătoare, pentru bibliotecile populare și pen-tru familii el constituie o lectură excelentă și foarte potrivită de-a înlocui romanele secl și de senzații

Săpătorul de bani, comediă în trei acte localizată de *Antoniu Pop*. Se re-comandă mai ales pentru cei ce vor să jöce teatru, fiind o piesă foarte ușoră, cu suge-mentor luat din mijlocul poporului. Prețul 12 cr. (prin poștă 14 cr.)

Vieta după moarte, seu nemurirea sufletului, dedusă din misterul ființei o-menescl și deșertăciunea celor trecătoare, de *I. P. Edițiunea a doua*, apărută în Gherla în 1897, corectată și amplificată, scrisă cu

ortografia cu semne. E o carte foarte mân-găitoare pentru inimile creștine și scrisă la înțelesul fie-căruia. Prețul 50 cr. (Cu posta 55 cr.)

Nopti de iernă, novele pentru popor de *George Simu*. Conține vre-o 7 novele cu tendințe morale. Mărirea 250 pag. Prețul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

Țigani, schiță istorică lucrată pentru petrecere după mai multor autori, de cunos-cutul nostru scriitor *Ioan Pop Reteganul*. Prețul 55 cr. (cu posta 58 cr.)

Merinde dela școlă, seu învățături pentru popor, de *Dr. George Simu*. Este o carte mare și foarte ieftină în asemănare cu mărirea ei, dăr și mai ieftină în ase-mănare cu învățăturile mari și multe, ce se cuprind în ea. Prețul 60 cr. (trimis prin poștă 70 cr.)

Poveștile Bănătuului e o carte mare cu povești din Bănat, împărțită în 3 to-muri, de *G. Cătană*. Prețul 65 cr. (cu posta 70 cr.)

Musa Someșană este o carte de poezii populare din jurul Năsăudului, culesse de *Iuliu Buznariu*. Prețul 25 cr. (cu posta 28 cr.)

Buchetul, culegere de cântări bă-trănesc și naționale de *I. Pop Reteganul*. Prețul 25 cr. (cu posta 28 cr.)

Dracul novelă de *V. R. Buticescu*. E scrisă foarte popular cu tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 10 cr. (prin poștă 12 cr.)

Lira Bihorului este o cărticică cu balade populare, adecă o carte cu pove-știri istorice scrisă în versuri, de *Antoniu Pop*. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Chivituri de cari strigă feciorii în joc, de *I. Pop Reteganul*. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

125 chivituri de cari strigă fe-ciorii în joc, de *I. Pop Reteganul*. Pre-țul 12 cr., cu posta 15 cr.

Părintele Nicolae, schiță din viața preoților, de *George Simu*. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Opsaguri, cât cioplite, cât pilite și la lume împărțite, de *I. Pop Reteganul*. Sunt vre-o 60 de poezii glumețe. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

Din trecutul Silvaniei legende de *Vitor Russu*. Conține 25 legende diferite. Prețul unui exemplar de 170 pag. era la început 1 fl., acum numai 30 cr. (cu posta 35 cr.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Maiu 1900.

Renta ung. de aur 4%	116.90
Renta de corone ung. 4%	92.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	99.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.25
Bonuri rurale ungare 4%	92.50
Bonuri rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	163.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.—

Renta de argint austr.	98.80
Renta de hârtie austr.	98.25
Renta de aur austr.	116.85
Losuri din 1860.	135.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	731.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	727.25
Napoleondori	19.27
Mărci imperiale	118.30
London vista.	242.75
Paris vista.	96.40
Rente de corone austr. 4%	97.95
Note italiene	90.90

Cursul pieței Brașov.

Din 11 Maiu 1900.

Banconota rom. Cump.	19.04	Vënd.	19.08
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.84
Napoleond'ori. Cump.	19.20	Vënd.	19.28
Galbeni Cump.	11.20	Vënd.	11.30
Ruble Rusescl Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lirei cump.	10.73	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Gregoriu Maior*.

Rochii de mătase Foulard fl. 8.20

și mai sus! — 14 metri. — Trimise franco și liberate de vamă! —
Mostre se trimit imediat, asemenea „Mătase Henneberg“ neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la 14 fl. 65 cr. metru. (2)

G. Henneberg, Fabricant de mătăsuri, (liferant al curții c. și r.) Zürich.

LOSURI de CLASĂ

Cel mai mare câștig **UN MILION** tot al 2-lea los
trebuie să câștige.

Tragerea în 17 și 18 Maiu stil nou.

Losuri întregi à 12 cor., losuri de jumătate à 6 cor., losuri în sferturi à 3 cor., losuri în optimi à 1-50 cor.

Se capetă la colectura principală: **IACOB L. ADLER și FRATELE, Brașov,**
societate de bancă în comandită.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetete al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de morțe, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot că-păta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de scrieri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor scrierilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de cununii pentru monumente și plantieri cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vênăt, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se esecută prompt și ieftin, i au asupra-mi și transporturi de morți în străinătate.

La casuri de morțe a se adresa la

E. Tutsek.

3—*

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subserierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greu-țărilor celor mai cerbicoase la stomach și pânțee, în contra cărceilor și acrelei la sto-mach, constipațiunile cronice, suferința de ficat, congestiunile de sânge, hæmorrhoidelor și a celor mai diferite boale femezice a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încöce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coröne 2.—

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătörescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu de-osebire prin tras (trotat) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răcedă. Prețul unei sticle originale plumbate, Coröne 1.80.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sapun de copii și dame fabricat după metodul cel mai nou pentru cul-tivarea rațională a pelei, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Coröne 1.80. Fie-care bucată de sapun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provincia se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La deposite se se cörră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kelleman și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

ANUNCIURI

(inserțiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrizei administratiunii. În cazul pu-blicării unui anunciu mai mult de odată se face scădământ, care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

A V I S.

Presumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potă face și reinci-ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou se binevoiască a scrie adresa lămurit și se arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

„Gazeta Transilvaniei“
cu numărul à 10 fil. se vinde
la librăria Nic. I. Ciurcu și
la Eremias Nepoții.